

**I. [REX CONFOEDERATIONEM REGNICOLARUM ET INCOLARUM
MAGNI DUCATUS LITHUANIAE... CONFIRMAT]**

In nomine Domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Regnorum et principatuum status tunc firmanur, cum aequalitas inter praelatos, barones proceresque ac nobilitates, quae fundamenta eorum sunt, circa res bene gerendas ab utraque parte observatur. Proinde nos Johannes Albertus Dei gratia rex Poloniae necnon terrarum Cracoviae, Sandomiriae, Siradiae, Lanciciae, Cuiaviae ^a-supremusque dux Lithuaniae^a, Russiae, Prussiae ac Culmensis, ^bElbigensis et Pomeraniae^b dominus et haeres^c, animadvertentes unionum confoederationumque ac mutuarum intelligentiarum utilitates et commoda, quibus praelati, barones ac proceres totaeque nobilitatis universitas Regni nostri Poloniae cum praelatis, baronibus ac proceribus et universa nobilitate Magni Ducatus Lithuaniae^d, praedecessoribus nostris, tam in hoc Regno Poloniae, quam in Magno Ducatu Lithuaniae dominantibus, coniuncti et confoederati propter mutuam securitatem et ab hostibus defensionem fuissent in eisdemque^e vinculis identitatis ac confoederationum tanquam unus populus hactenus perseverassent, cupientesque, ut eadem identitas voluntatem utrorumque, videlicet Regni nostri praelatorum, baronum et procerum nobilitatisque universae et similiter praelatorum, baronum et procerum totaeque nobilitatis Magni Ducatus Lithuaniae, nobis et illustrissimo principe et domino Alexandro Magno Duce Lithuaniae, Russiae, Samagethiae^f etc., germano nostro carissimo, divina annuentia dominantibus, cresceret et perpetuo duraret, admissimus nostris consiliariis cum praefati illustrissimi principis domini Magni Ducis Lithuaniae et eiusdem Magni Ducatus consiliariorum oratoribus, ad hoc cum sufficienti mandato huc destinatis, videlicet reverendo in Christo patre domino Martino episcopo Medniczensi^g et magnifico Iohanne de Zabrzeze^h palatino et castellano Trocensiⁱ et marsalco Magni Ducatus Lithuaniae de confirmandis, innovandis ac ordinandis et firmiter observandis habitis antiquitus foederibus inter se tractare et componere pro utilitate, commodo et honestate utriusque domini. Cum autem, ut nobis retulerunt, composuissent et^j innovassent et ad utraque parte litteris et inscriptionibus novis inter se servandas fraterne et pariformiter omnes antiquas inscriptiones aequae honestas utrique parti firmassent^l, supplicaverunt nobis utrinque, ut easdem ipsorum compositiones et inscriptiones^k approbaremus. Nos itaque eorum supplicationes non indignas censentes, ipsas uniones et confoederationes inscriptionesque utrinque partes ipsas duntaxat concernentes, tanquam utrique dominio honestas et utiles, approbavimus^l, ratificavimus approbamusque^m et ratificamus per praesentes. Per hoc tamen non intendimus neque volumus dignitati et iuri praefati illustrissimi domini Magni Ducis ac nostro in aliquo derogare. In quorum fidem et testimonium sigillum nostrum praesentibus est subappensum. Actum et datum Cracoviae feria secunda Rogationum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono, regni vero nostri anno septimo. Praesentibus illustrissimo principe et reverendissimo in Christo patre domino Frederico miseratione divina Sanctaeⁿ Romanae Ecclesiae tituli Sanctae Luciae in Septem Soliis presbytero cardinali, archiepiscopo Gneznensi et primato episcopo^o Cracoviensi, germano nostro carissimo, ac reverendis patribus Andrea Roza Leopoliensi archiepiscopo, Creslao de Curozwanki^p Wladislaviensi et cancellario regni nostri, Mathia Chelmensi episcopis magnificisque et generosis Iohanne Amor de Tarnow^q castellano Cracoviensi, Nicolao de Ostrow Sandomiriensi, Ambrosio Pampowski^r Siradiensi et capitaneo Maioris Poloniae, Iacobo de Buczacz Russiae palatinis et Nicolao de Curozwanki^s Siradiensi, Stanislawo de Chodecz Leopoliensi, Andrea de ^tTanczin Woynyczensi^t, Petro Gnyadi Czechovien-

^{a-a} supremus dux Lithuaniae MK.

^{b-b} et Elbigensis Pomeranieque MK.

^c MK dodaje: etc.

^d Tu i dalej w tym tekście: Lithwaniae MK.

^e eisque MK.

^f Samagethiaeque MK.

^g Methniczensi MK.

^h Zabrzezysze MK.

ⁱ Troczeni MK.

^j Brak w MK.

^k W MK dodane i przekreślone: innovaremus.

^l MK dodaje: et.

^m approbamus MK.

ⁿ Sacrosanctae MK.

^o et episcopo MK.

^p W MK nad przekreślonym: Curozwanky, dodane: Dei gratia.

^q Tharnow MK.

^r Pampowski MK.

^s Curozwanky MK.

^{t-t} Thanczin Woynyczensi MK.

¹ Por.: Akta unii Polski z Litwą, nr 72, s. 121.

si, Nicolao ^ude Chotcza Polanyeczensi^u castellanis, Nicolao de Camyenyecz Cracoviensi, Iacobo de Schidlovyecz Sochaczoviensi, Iacobo Szykliczki^v Byeczensi et Rathniensi capitaneis nostris^w, sincere et fidelibus^x dilectis. Per manus praefati reverendi domini Creslai episcopi Wladislaviensis et Regni nostri cancellarii nobis sincere dilecti^y. Creslaus episcopus et Regni Poloniae cancellarius^z subscripsit^{aa}. Relatio eiusdem^{ab} reverendi in Christo patris domini Creslai episcopi Wladislaviensis et Regni Poloniae cancellarii.

II. UNIVERSALE CZOPOWE ET FERTONUM^a

Johannes Albertus etc. Universis et singulis tam spiritualibus quam saecularibus principibus, baronibus, consiliariis et dignitariis, officialibus, tenutariis, terrigenis, burgrabiis et eorum vicesgerentibus, civitatibus, oppidis, eorumque proconsulibus et consulibus ac communitatibus, villanis, tabernatoribus, ceterisque subditis per et infra Regnum nostrum Poloniae et praesertim in terris Sandomiriensi et Radomiensi et earum districtibus ubilibet consistentibus subditis nostris sincere et fidelibus nostris dilectis, salutem et gratiam nostram regiam. Universitatibus vestris et cuilibet vestrum cognitum esse volumus quando considerantes pericula ab hostibus crucis Christi^b Turcis videlicet et Tartaris regno et dominis nostris imminencia, quibus salubriter consulere cupientes, ut eo facilius defensionis reipublice provideatur de consilio consiliariorum nostrorum spiritualium et saecularium necnon communitatum, quarum nuntii ex omnibus terris convenerant, et unanimi voluntate in praesenti conventione Cracoviensi generali daciam vasorum alias *czopowe* in toto Regno nostro et fertonum instituendam decrevimus et instituimus per praesentes sub eo ordine et conditionibus, quemadmodum collecte prius erant ad decursum unius anni solvendas.

In primis videlicet, quod quilibet braxans cerevisiam aut vendens in vasis vel propinans braxatam in quacunque civitate vel oppido tam nostro regali quam terrestri, spirituali vel saeculari quocunque et libertatem habente, solvat a vase seu tunna cerevisiae unum grossum in manus exactoris nostri infrascripti, per nos deputati et unum ternarium etiam a quolibet vase, qui ternarius debet reponi specialiter in cisticulam consulum pro reformatione civitatis vel oppidi loci illius sub clavibus exactoris et consulum observandam in potestate eorundem consulum, que cisticula nonnisi in uno quartali anni de mandato commissariorum infrascriptorum pro necessitate aperiri de[be]t. In cuius apertionem praefati ternarii dictis civibus consignentur pro reformatione civitatis vel oppidi convertendi, ita tamen quod consules locorum notarium servabunt et salariabunt de praefatis ternariis. Qui notarius omnes cives cerevisiam braxantes et de praefatis ternariis respondentes debet tenebiturque conscribere ac de registro conscriptorum factori aut exactori rationem dare aut respondere debet volumus, quod ipse notarius iuramento corporali de fidelitate servanda obstringatur. Et qui non^c braxant cerevisias solutis fertonibus de tabernis vero villanis ita volumus esse observandum, quod taberne que non braxaverint et in quibus non braxant cerevisias solutis fertonibus exactori ad hoc deputato, extunc a solutione huius exactionis *czopowe* debent excipi et esse liberi. Taberne vero, que braxaverint, in quibuscunque tabernis sive spiritualium sive saecularium solvant taliter^d a quolibet vase, sicut superius descriptum est. Item a medio vase vini alias *polkuffek* quicunque vendere aut propinare voluerit, unum florenum nobis in manus exactoris et triginta ternarios pro reformatione loci, prout lacius expressum est, solvat. Item a maiori vase vini alias *kuffa seremska* vel

^{u-u} de Chocheza Polaneczensi MK.

^v Syeklyczki MK.

^w Brak w MK.

^x MK dodaje: nostris.

^y Zdanie to w MK brzmi: Datum per manus reverendi in Christo patris domini Creslai etc. sincere nobis dilecti.

^z Brak w MK.

^{aa} Zdanie to w MK napisane jest inną ręką, być może Krzesława Kurozwęckiego.

^{ab} MK dodaje: etc, reszty zdania brak.

^a Na marginesie dopisano: Crac.

^b W rkps: Crucischristi.

^c Możliwa też lekcja: vero.

^d Odczyt niepewny.